

## **Магистърска програма „Счетоводство и одит в публичния сектор”**

**4 семестъра, 120 кредита по ECTS**

**Шифър на магистърската програма:**

**0173 (дистанционно обучение, финансирано от обучаемия)**

(шифърът се използва при попълването на документите за кандидатстване/записване)

**Магистърска програма „Счетоводство и одит в публичния сектор”** е предназначена за обучение на студенти завършили ОКС „професионален бакалавър“ в професионални направления 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризм с продължителност на обучението четири семестъра. Тя е разработена в съответствие с академичните традиции и утвърдените стандарти за обучение на студенти по счетоводство и контрол в СА „Д. А. Ценов” – Свищов. Процесът на формиране на устойчиви теоретични знания и професионални компетенции в областта на счетоводството и одита в публичния сектор се отличава с комплексен и интегрален характер. Съдържанието на магистърската програма е в отговор на съвременните предизвикателства за надграждане на интелектуалния потенциал на обучаваните в степенното висше образование, и актуалните потребности на икономиката и обществото от висококвалифицирани и профилирани кадри. Организирането на обучението в магистърската програма съответства на развитието на теорията, практиката и обществените потребности, като осигурява собствен принос в създаването на знания, компетенции и умения в обучаваните студенти в областта на счетоводството и одита в публичния сектор.

Съдържанието на обучението в магистърска програма **„Счетоводство и одит в публичния сектор“** се отличава с висока степен на практико-приложна насоченост. В системен аспект се формират умения, ориентирани към организирането и управлението на функциониращите системи на счетоводство и одит в предприятията от публичния сектор. Акцентът се поставя върху усвояването на практико-приложните умения и компетенции за:

- Практическо адаптиране на теоретични постановки и нормативно регламентирани принципи и подходи при функционирането на счетоводната система в предприятията от публичния сектор;
- Прилагане на иновативни методи и подходи при разработване, отчитане и управление на бюджетни процеси;
- Съставяне на специфичните периодични финансови отчети, носители на систематизирана счетоводна информация за дейността на предприятията от публичния сектор;

- Формулиране на рационални управленски решения, свързани с дейността на предприятията от публичния сектор;
- Реализиране на одиторски ангажменти и изпълняването на контролни функции в публичния сектор.

Дипломираните магистри по счетоводство и одит в публичния сектор се отличават с формирани възможности за самостоятелност при изграждането и управлението на системите за счетоводно отчитане на дейността на предприятията от публичния сектор, решаването на сложни проблеми с множество взаимодействащи си фактори и вариативни възможности, иницирането и демонстрирането на лидерски качества и персонална отговорност.

**Професионална реализация:** Възпитаниците на магистърска програма „Счетоводство и одит в публичния сектор”, намират успешна реализация в структурите на публичния сектор – Министерски съвет, Народно събрание, министерства, ведомства, агенции, регулаторни и надзорни органи, в т.ч. Министерство на финансите, Сметна палата, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Агенция за държавна финансова инспекция, областна и общинска администрация, структури на Европейския съюз и др. Сред професиите и длъжностите, където успешно завършилите студенти се реализират, изпъкват: Ръководител/експерт във финансово-счетоводните отдели на структури от публичния сектор; Одитор в публичния сектор; Ръководител/експерт по финансово планиране, бюджетиране, мониторинг и контрол; Експерт по счетоводство и одит в публичния сектор.

## **ИЗУЧАВАНИ ДИСЦИПЛИНИ В МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА:**

### **ПЪРВИ СЕМЕСТЪР**

#### **Първи модул:**

**История на счетоводството.** Целта на дисциплината е да се стимулира процеса на осъзнаване на необходимостта от ясни исторически познания в областта на счетоводството и ориентири при избора на насока за професионално развитие у обучаваните.

Предоставят се теоретични знания за възникването и еволюционното развитие на счетоводната отчетност на фона на протичащите в световен мащаб социални, икономически, културни и политически обществени процеси. Обръща се нужното внимание и на практико-приложните аспекти на счетоводството в задълбочен аналитичен план, като за целта се използват адекватни на дидактическите изисквания позовавания на исторически документи, факти и събития.

**Отчитане на външнотърговските сделки.** Дисциплината е специализиран курс насочен към запознаване на студентите с класическите форми на реализиране на външната търговия в предприятия от страната. В хода на обучението студентите се запознават със същността, особеностите, подготовката, сключването, реализирането и отчитането на сделките "Внос", "Износ", "ВОП", "ВОД". На основата на класическите форми се изучават и посредническите, комисионните, компенсационните и др. видове сделки. Обучаемите придобиват знания за международните търговски термини (ИНКОТЕРМС), които са в основата на формиране цената на стоките от внос, за видовете външнотърговски документи и тяхното движение при реализирането на външнотърговските сделки.

## **Втори модул:**

**Основи на счетоводството.** Учебната дисциплина е фундаментална, основополагаща при обучението на студенти по икономика. Учебното съдържание е ориентирано към изясняване съдържанието на основни понятия и отчетни категории, свързани със счетоводството като управленска дейност и сфера от научното познание. Основната образователна задача има развиващ характер и е насочена към формиране на надеждна теоретико-абстрактна представа за същността, технологията и организацията на счетоводния процес в отделното предприятие, независимо от характера на осъществяваната от него дейност.

**Финансово счетоводство.** Фундаментална дисциплина за формиране на професионалната подготовка на студентите в областта на счетоводството. То е част от теоретичните знания, които се изискват и от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета. Целта на курса може да се дефинира в два аспекта:

**Управленско счетоводство.** Икономическа дисциплина, която има значение за формиране на професионалната подготовка на студентите икономисти при условията на пазарна икономика. За разлика от финансовото счетоводство, чието основно предназначение е предоставяне на финансова информация за финансовото състояние, ефективността от дейността, паричните потоци и измененията във финансовото състояние на предприятието на външните потребители, управленското счетоводство е обърнато към решаването на вътрешни задачи на мениджмънта на предприятието. Като част от счетоводната система на предприятието, то е свързано със създаването на счетоводна информация, която се използва от управленския екип за вземане на оперативни и

стратегически решения, разработването на прогнози, разработването на бюджети и тяхното контролиране и други.

## **ВТОРИ СЕМЕСТЪР**

### **Първи модул:**

**Банково счетоводство.** Дисциплината има за цел да формира у студентите теоретически знания и практически умения в областта на съвременната счетоводна отчетност в банките, съобразени с достиженията на счетоводната наука, националното законодателство и Директивите на Европейския съюз в областта на счетоводството и банковото дело, Международните счетоводни стандарти и изискванията на банковата практика.

**Бюджетно счетоводство.** Съдържанието на учебната дисциплина е фокусирано към организацията, методиката и осъществяването на текущото и периодичното счетоводно отчитане на дейността на бюджетните организации. Акцентът се поставя върху счетоводното интерпретиране на конкретните обекти на отчитане, основните стопански операции и процеси, и съставянето на финансови отчети на посочените икономически субекти. Вниманието се насочва към изискванията на действащата нормативна уредба и приложимите счетоводни стандарти към изграждането и функционирането на счетоводната система в предприятията от бюджетния сектор.

### **Втори модул:**

**Счетоводство на инвестиционните предприятия.** Учебната дисциплина е свързана с получаване на специфични знания за дейността на специализираните инвестиционни предприятия – инвестиционни дружества, договорни фондове, дружества със специална инвестиционна цел, управляващи дружества и инвестиционни посредници, ангажирани пряко с управлението на капиталови, дългови и компенсаторни финансови инструменти. Съдържанието е ориентирано към същността на тези инвестиционни носители, тяхното публично предлагане на националния и на чуждестранните капиталови пазари, правната регламентация на сделките с тях. Специално внимание се отделя на счетоводните проблеми при формирането на портфейла от инвестиционни носители, неговото текущо оценяване и актуализиране.

**Счетоводство на застрахователните предприятия.** Учебният курс се характеризира с профилирано и специализирано съдържание, насочено към формиране на теоретични знания и практико-приложни умения на обучаваните студенти, относно организацията, методиката и осъществяването на текущото и периодичното счетоводно отчитане на дейността на застрахователните дружества. Акцентът се поставя върху счетоводното интерпретиране на конкретните обекти на отчитане, основните стопански

операции и процеси, и съставянето на финансови отчети на посочените икономически субекти. Вниманието се насочва към изискванията на действащата нормативна уредба и приложимите счетоводни стандарти към изграждането и функционирането на счетоводната система в застрахователните предприятия.

**Счетоводен софтуер.** Дисциплината осигурява теоретични и практически знания и умения относно, избора на счетоводна система – „счетоводен софтуер“ за счетоводно отчитане, нейната настройка за работа съобразена с индивидуалните особености на предприятието, включващо: създаване на база данни на нова фирма (предприятие), настройка на потребители и права за достъп на потребителите, създаване на индивидуален сметкоплан, настройка на всяка сметка за аналитично отчитане, съобразно с дейността и изискванията на потребителя (предприятието). Подготовката включва и обучение за текущата работа (осчетоводяване), извеждане на текущи и периодични справки и отчети. Дисциплината предоставя теоретична и практическа подготовка за предприятията от реалния и публичния сектор. При преподаването и работата се използват учебни и работни версии на програмите: ПЛЮС-МИНУС; AJUR\_L; КОНТО и ASTRA-STANDART, които са предоставени на СА „Д. А. Ценов“ – гр.Свищов от „Бонев Софт Одитинг“ ООД, ПЛЮС-МИНУС ЕООД, ДиУеър ООД, за обучение на студенти. Тези програми са с дългогодишно присъствие в реалния и публичния сектор в Република България.

## **ТРЕТИ СЕМЕСТЪР**

### **Първи модул:**

**Счетоводни стандарти в публичния сектор.** Хармонизацията и конвергенцията на правилата, подходите и принципите за създаване и представяне на счетоводна информация в световен аспект е дълбоко осъзната необходимост. Дефинираният процес намира практическа реализация в разработването и прилагането на единна концептуална рамка и счетоводни бази за финансово отчитане дейността на икономическите субекти. Посоченото обстоятелство се отнася и до счетоводната система на предприятията от публичния сектор.

Основната образователна цел на учебния курс по дисциплината "Счетоводни стандарти в публичния сектор" е придобиването на задълбочени теоретични познания и практико-приложни компетенции, относно тълкуването и транспонирането на разпоредбите на международните счетоводни стандарти в публичния сектор. В системен аспект се разглеждат основните дефиниции, приложими бази, и допустими подходи за текущо и периодично счетоводно отчитане дейността на предприятията от публичния сектор.

**Отчитане на средства от Европейския съюз в публичния сектор.** Учебният курс по дисциплината се характеризира със специализирано и профилирано съдържание, което е

насочено към формирането на теоретични знания и практико-приложни компетенции на обучаваните относно организацията и методологията на счетоводното отчитане на средствата от Европейския съюз в бюджетните организации у нас. Акцент се поставя върху основните стопански операции и процеси със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, тяхното счетоводното интерпретиране, както и оповестяването им във финансовите отчети на предприятията от публичния сектор.

#### **Втори модул:**

**Счетоводен анализ на предприятията от публичния сектор.** Основната образователна цел при изучаване на дисциплината е свързана с формиране на теоретични знания и практико-приложни компетенции на обучаваните студенти, относно възможностите за използване на създаваната счетоводна информация в процеса на управление дейността на бюджетните организации. Практически се апробира инструментариум от методи за осъществяване на счетоводен анализ на база емпирични данни от дейността на предприятията от публичния сектор.

**Счетоводна политика на предприятията от публичния сектор.** Учебната дисциплина е насочена към изучаване на научните, методологическите, методическите и приложните аспекти на формирането, промяната и оповестяването на счетоводната политика на предприятията от публичния сектор. Образователната цел е да се формират у студентите теоретични знания за същността и значението на счетоводната политика и практически умения за разработване на рационална счетоводна политика на предприятие от публичния сектор.

**Банково посредничество (счетоводни аспекти)** има за цел да формира у студентите теоретически знания и практически умения за счетоводните аспекти на осъществяваната от банките посредническа дейност. Акцентът се поставя върху въпроси, свързани с общата характеристика на банковото посредничество, теоретико-методологическите основи на счетоводството в банките, методологията за счетоводно отчитане на банковите капитали, кредитите, инвестициите, разплащателните операции както в банките, така и при техните клиенти.

### **ЧЕТВЪРТИ СЕМЕСТЪР**

#### **Първи модул:**

**Стандарти за одит в публичния сектор.** В съдържанието на дисциплината намират място място въпроси, свързани с осъществяваните в съответствие с Международните

одиторски стандарти (МОС) и Международните стандарти на върховните одитни институции (МСБОИ) видове одит в публичния сектор.

**Магистърски семинар по Счетоводство и одит в публичния сектор.** Основната образователна цел е усвояване на базисните постановки за научноизследователска дейност и формирането на практико-приложни компетенции в обучаваните за самостоятелно разработване на дипломна работа в областта на счетоводството и одита в публичния сектор. В съдържателен аспект вниманието се фокусира върху следните ключови аспекти на научните изследвания: формулиране на тема, обект, предмет, цел, задачи и изследователска теза; прилагане на инструментариум от научноизследователски методи; търсене и проучване на литературни източници по определена тема; анализиране на текстове от нормативна уредба; практически проучвания в дейността на предприятия от публичния сектор; систематизиране и обобщаване на емпирични резултати; дефинирани на собствени идеи, предложения и възможности за решаване на конкретни проблеми.

**Избираем блок (избира се една от дисциплините):**

**Отчитане на сделки с дългови инструменти.** Съвременната бизнес-среда налага необходимостта пред специалистите с висше счетоводно-икономическо образование от придобиване, разширяване и задълбочаване на познанията, относно функционирането на капиталовите пазари. Основополагащо значение в тази насока притежават сделките с дългови инструменти и възможностите за тяхното отчетно-информационно осигуряване. Съдържанието на учебната дисциплина е ориентирано към очертаване на икономическата същност на дълговите инструменти, възможностите за тяхното публично предлагане на националните и международните капиталови пазари, и правната регламентация на сделките осъществявани с тях. Специално внимание се отделя на счетоводното отчитане на емитираните дългови инструменти в публичния сектор.

**Отчитане на сделки с финансови инструменти.** Учебната дисциплина е свързана с получаване на специфични знания за дейността на специализираните инвестиционни предприятия и инвестиционните посредници, ангажирани пряко със сделките и управлението на базови (основни) и производни (деривативни) финансови инструменти. Съдържанието е ориентирано към същността на тези отчетни обекти, тяхното публично предлагане на националния и на чуждестранните капиталови пазари, правната регламентация на сделките с тях. Специално внимание се отделя на счетоводните проблеми при формирането на портфейли от финансови инструменти, тяхното текущо оценяване и актуализиране.

## **Втори модул:**

**Разработване и защита на дипломна работа.** Заключителният етап от обучението на студенти в магистърска програма "Счетоводство и одит в публичния сектор" е самостоятелното разработване и успешното защитаване на дипломна работа. Дефинираният процес е съвкупност от систематични и семантични дейности, свързани с научноизследователска работа.

Основната образователна цел е усвояване на базисните постановки за научноизследователска дейност и формирането на практико-приложни компетенции в обучаваните за самостоятелно разработване на дипломна работа в областта на счетоводството и одита в публичния сектор. В съдържателен аспект вниманието се фокусира върху следните ключови аспекти на научните изследвания: формулиране на тема, обект, предмет, цел, задачи и изследователска теза; прилагане на инструментариум от научноизследователски методи; търсене и проучване на литературни източници по определена тема; анализиране на текстове от нормативна уредба; практически проучвания в дейността на предприятия от публичния сектор; систематизиране и обобщаване на емпирични резултати; дефинирани на собствени идеи, предложения и възможности за решаване на конкретни проблеми.